

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 21-dekabr, № 272 (8615)

Payshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

RAQAMLASHTIRISH SOHASIDAGI DOLZARB MASALALAR MUHOKAMA QILINDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 20-dekabr kuni Raqamli texnologiyalar vazirligiga tashrif buyurdi.

Raqamli boshqaruv markazida O'zbekiston — 2030" strategiyasiga muvoifiq amalga oshirilayotgan ishlardan taqdirmoti o'tkazildi. Ma'lumki, bu strategiyada mamlakatimizni mintaqaviy "IT-xab" ga aylantirish maqsadi belgilangan. Bu davlat boshqaruviga va sohalarni raqamlashtirish, aloqa infratuzilmasini yaxshilash, IT ta'limga rivojlantirish kabi ko'p omillarni labt etadi.

Keyingi yillarda ushbu yo'nalishlarda katta o'zgarishlar bo'ldi. Axborot texnologiyalari subtseyktari uchun yaratilgan sharoitlar va imtiyozlar natijasida bunday korxonalar va ish o'rinnari soni, xizmatlar eksporti ortib bormoqda. Xususian, 2017-yilda yurtimizda IT kompaniyalar soni 147 ta bo'lgan bo'lsa, hozirda 1 ming 600 taga yetgan. Ish o'rinnari ham qisqa vaqtida 10 baravar ko'payib, 24 mingtadan oshgan. 2017-yilda 600 ming AQSH dollarri bo'lgan eksport hajmi joriy yil yakuni bilan 300 million dollarдан oshishi kutimmoqda.

"My.gov.uz" yagona portali orqali bugungi kunda 8 milliondan ortiq aholi va tadbirkorlar 570 turdag'i onlayn xizmatdan foydalamoqda. Ijro intizomi yagona tizimi — "jro.gov.uz" orqali davlat idoralar va ularning quyi bo'g'inalri xodimlari tomonidan 28 millionta hujjat elektron aiyrboshishiga.

Prezidentimiz bu tizim rahbarlarning ongi va mas'uliyatini o'zgartirganini ta'kidlab, hujjatlar integratsiyasi va sifatini yaxshilash, ijro intizomi nazoratini kuchaytirish bo'yicha ko'satmalar berdi.

2022-yilda "Elektron hukum" reytingida mamlakatimiz 18 pog'ona yuqorilab, 69-o'rinni egalladi. 2030-yilga borib, ushbu reytingda birinchi o'ttiztalikka kirish bo'yicha yillik chora-tadbirlar ishlash qizilgan.

Shuningdek, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida IT xizmatlar va dasturiy mahsulotlar eksporti hajmini 5 milliard dollarga yetkazish maqsadi belgilangan. Buning uchun hududlarda IT infratuzilmani va venchur bozorini rivojlantirish, "local to global" tamoyili orqali mahalliy korxonalarini eksportga olib chiqish, yurtimizda xalqaro kompaniyalarining ofislari o'chish kabi ko'plab choralar ko'zda tutilgan. Shu maqsadda ikki tomonlama soliqqa tortishning oldini olish, IT-Park hududida Angliya huquqini joriy etish, rezidentlar uchun soliq imtiyozlarini 2040-yilgacha uzaytirish, umuman, bu sohaga 100-yillik qurilish, yaratish bo'yicha takliflar muhokama qilindi.

Davlat rahbari mamlakatimizning axborot texnologiyalarini, turizm, investitsiya salohiyatini mujassamlashtirgan yaxlit imjini yaratishi bo'yicha ko'sratma berdi. Taqdirmota sohaga ixtisoslashtirilgan ta'limga to'g'risida ham axborot berildi. Son'gi yilda IT o'quv markazlari soni 300 dan oshdi. "Bir million dasturchi" loyihasi doirasida ta'limga olib, sertifikatiga ega bozor yoshlar soni 1 million 200 ming naftani tashkil etdi. O'tgan yilдан boshlab xalqaro IT-sertifikatlarga o'qish xarajatlarini 50 foizgacha qoplab berish yo'lg'a qo'yildi. 215 ming nafar yosh xalqaro onlayn kurslarni bitirib, sertifikat oldi.

Bularni davom ettirgan holda kelgusi yildan boshlab har yili 5 ming nafar ijtdio yoshti salash, o'qitish hamda xalqaro mehnat bozoriga tayyorlash tizimi joriy etiladi. Xorazm viloyatida "Al-Korazmiy vorislari" loyihasida o'qitish boshlanadi. Umuman, IT sohasida 300 ming nafar yoshti xalqaro kompaniyalar talabiga mos dasturlar asosida tayyorlash va ish bilan ta'minlash rejalashtirilgan.

Shu yerda kosmik geoaxborot tizimi orqali suv omborlari hamda yer qa'ridan foydalanshan holatlarini monitoring qilish dasturi haqida ma'lumot berildi.

Prezident vazirligining "UZINFOCOM — Yagona integrator" ofisida yaratilgan sharoitlari ko'zdan kechirdi, mutaxassislar bilan sabutlashdi.

Sizlar hozirgi islohotlarda bizning eng ishongan kuchimiz. Kelajakda sizdek mutaxassislariga ehtiyoj yanada oshadi. Har bir soha va huddu raqamli texnologiyalar bilan hamohang rivojanlmasa, mamlakat rivojanlamiydi, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Shu yerda sun'iy intellekt asosida biometrik identifikasiya qilish, sog'liqi saqlash sohasini raqamlashtirish, elektron minoti billingi bo'yicha axborot berildi. Davlatimiz rahbari ijtimoiy sohalar, ayniqsa, tibbyot sohasining raqamli tizimini takomillashtirish, odamlarni rozi qilish zarurligini ta'kidladi.

Prezidentimiza Samarqand viloyatining Nurobod tumanida tashkil etilgan "IT Village" haqida so'zlab berildi. Bu majmuja 1 — 9-sinf o'quvchilarini axborot texnologiyalari bilan tanishitirish va bunga qiziqitirish, ularga ilk ko'nalmarmi o'rgatishga qaratilgan.

Davlatimiz rahbari bunday majmualarni barcha hududlarda barpo etish bo'yicha topshirish berdi.

Shundan so'ng Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida tarmoq va hududlarda axborot texnologiyalarini rivojlantirish hamda davlat boshqaruvini raqamlashtirish bo'yicha ustuvor vazifalar yuzasidan videoselektor yig'ilishi o'tkazildi.

Zamon talabidan kelib chiqib, mamlakatimizda aloqa infratuzilmasini yaxshilash, soha va tarmoqlarni raqamlashtirishga katta e'tibor hisobiga, 2024-yilda IT xizmatlari hajmini

qaratilmoqda. Joriy yilning o'zida ta'limga bank, moliya, bojxona, qishloq xo'jaligi, geologiya, kadastr kabi sohalarni raqamli transformatsiya qilish doirasida 100 ta dasturiy loyiha ishlab chiqilgan, 500 dan ziyod yangi IT kompaniyalari tashkil etilib, sohoga 475 million dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya kirib kelgan.

Yil yakuni bilan sohada xizmatlar hajmi 10 trillion so'm bo'lishi, eksporti esa 300 million dollardan oshishi kutilmoqda. Bu

ko'satkich Toshkent, Samarcand, Andijon viloyatlarida yuqori sur'atlarda o'sidi. Surxondayro viloyatida ham ilk bor IT xizmatlar eksporti yilga qo'yilib, bir million dollardan oshdi. Hududlarda 20 mingdan ortiq yoshlar mustaqil shug'ullanib, xalqaro onlays platformalar orqali yaratgan mamlakotini cheqta sotgan.

Yig'ilishda soha rivojiga qo'shimcha sharoitlar yaratilishi belgilandi. Unga ko'ra:

— IT kompaniyalari hududlardagi bo'sh turgan binolarga bir yil muddatga bepul joylashtiriladi;

— ijtdiorli dasturchilarga bir yil ichida bo'il-bo'lib to'lash sharti bilan kompyuter va texnikalar beriladi;

— 50 dan ortiq IT mutaxassislarini ishlashi qilgan kompaniyalarning bir yil davomidagi ish haqi xarajatining 15 foizgacha qismi qoplab beriladi;

— eksportchi korxonalarga chetdan ekspert jaib qilish, xalqaro konferensialarda qatnashish xarajatlarining 50 foizi kompensatsiya qilinadi.

Shuningdek, IT-Parkni xalqaro miyosga olib chiqish uchun Germaniya va Saudiya Arabistonida uning shu'ba korxonalarini ochildi.

Umuman, shunday yangi imkoniyatlar hisobiga, 2024-yilda IT xizmatlari hajmini

ikki barobar oshirish mumkinligi ko'sratib o'tildi.

Bunga erishish uchun, avvalo, chet tili va texnologiyalarni biladigan kadrlar zarur. Shu bois Raqamli texnologiyalar vazirligiga kelgusi yilda 8 ming nafar eng ijtdiorli yoshni saralab, nufuzli xalqaro kompaniyalar talabiga mos dastur asosida o'qitish vazifasi qo'yildi.

Shuningdek, kelgusi yilda "Har bir mahallada kamida ikki nafar dasturchi"

loyihasi boshlanishi, AQSHlik hamkorlar bilan "Inkluyuz raqamlashtirish" loyihasi doirasida 20 ming aholi bandigli ta'minlanishi aytildi.

2026-yilda Xalqaro informatika olimpiadiasi ilk bor mamlakatimizda o'tkaziladi. Bunga tayyorgarlik ko'rish uchun tanlovlardan o'tkaziladi, salohiyati o'quvchilar tanlab olinadi, xorijdan malakalni murabbiyalr yahal qilinadi.

Davlatimiz rahbari raqamlashtirish mahalladan boshlanishi kerakligini ta'kidladi.

Hozir mahalla tizimi xodimlari planshet va kompyuter bilan ta'minlangan. Lekin ulardan to'la foydalilmayapti. Masalan, yoshlar yetakchisiga subsidiya olish uchun murojaat qilgan fuqaro haligacha mahalla raisi, hokim yordamchisi yoki bandlik bo'limidan ishshizli to'g'risida ma'lumotnomasi olib kelishga majbur.

Shu bois mutasaddilarga "Raqamli mahalla" yagona platformasini ishga tushirish va "mahalla yettiligi"ni raqamli tizimidan foydalishga o'qitish.

Yig'ilishda vazirlik va tarmoqlardagi raqamlashtirish holati tahlil qilindi. Iqtisodiyat tarmoqlarida tannarxni tushirish faqat va faqat raqamlashtirish orqali bo'lishi ta'kidlab o'tildi.

Ayrim vazirlik va idoralarda raqamlashtirish ishlari sustigi qayd etildi. Masalan, "Raqamli sog'liqni saqlash" loyihasi, tibbiy sug'urtani joriy qilish kechikayti. Onkologik salossalarning elektron reyestri yo'qligi sababli ularga nafaqalar to'lashda qiyinchilik bo'lmoxda. Qishloq xo'jaligida pestisidlar savdosi va o'qilish bilan bo'yicha raqamli nazorat tizimi joriy qilishi yo'q.

Toshkent shahrida aholi tomonidan ijobji qabul qilingan "Xalq nazorati" tizimi o'z holiga tashlab qo'yilgan.

Bu qolqoliklarni tezda bartaraf etish, har bir sohada raqamlashtirishni jadallashish zarurligi qat'iy o'rsatib o'tildi.

Raqamlashtirishga e'tibor qilmagan rahbar korrupsiyaga qarshi kurashishga intilмаган дея бахоланди, — dedi Prezident.

Soha infratuzilmasi, xususan, internet tezligini yaxshilash masalasi e'tibor qaratildi. Ayrim hududlarda internet tezligi pastligi, xalqaro magistrallar yollarning 20 foizi mobil internet bilan qamrab olinmagani ko'sratib o'tildi. Kelgusi yilda raqamli infratuzilma uchun 600 million dollar investitsiya jaib qilinishi aytildi.

Shu bilan birga, kiberxavfsizlikni kuchaytirish, barcha elektron to'lov tizimlari uchun bu borada yagona talablarni ishlab chiqish zarurligi ta'kidlandi.

Umuman olganda, kelgusi yilda axborot texnologiyalari xizmatlari hajmini 20 trillion so'mga, eksporti 800 million dollarga yetkazish, tarmoqlarda 130 ta axborot tizimini joriy qilish va 750 ta davlat xizmatini to'liq raqamlashtirish vazifasi belgilandi.

Davlatimiz rahbari sohadagi dolzarb masalalar yuzasidan vazirlar, hokimlar va yosh dasturchilar bilan muloqot qildi.

O'ZA.

E'tirof

BMT BOSH ASSAMBLEYASI O'ZBEKISTON TOMONIDAN ILGARI SURILGAN MARKAZIY OSIYONING EKOLOGIK TAHDIDLARI TO'G'RISIDAGI REZOLUTSIYANI BIR OVOZDAN QABUL QILDI

Shu yilning 19-dekabr kuni BMT Bosh Assambleysi O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan ishlab chiqilgan "Markaziy Osio global iqlim tahdidlari qarshisida: barqaror rivojanish va farovonlik yo'lda mintaqaviy bidadmikni mustahkamlash" rezolyutsiyasini bir ovozdan qabul qildi.

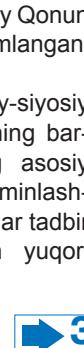
Rezolyutsiya matnini ishlab hukumatlararo muzokalarlar chiqish va kelishish bo'yicha jarayoni BMTning Nyu-Yorkdagi

qarorgohida joriy yilning oktabrnoyay oylarida bo'ilb o'tdi. Maslahatlashuvlarda dunyoning barcha qit'asidan, jumladan AQSH, Rossiya, Xitoy, Fransiya, Buyuk Britaniya, Germaniya, Kanada, Avstralija, Saudiya Arabiston, Misr, Argentina, Braziliya, Meksika kabi yuzdan ortiq davlatlarning ekspertlari faol ishtiroti etdi. Ular, shuningdek, matnni o'ziga xos mazmun bilan to'dirish va umumiy konsensusga erishish uchun ko'plab takliflarni kiritdi.

Hujjat matnida O'zbekiston Prezidentining qator tashabbuslari, jumladan, "Markaziy Osio uchun yashil" kun tartibi" va uning mintaqada barqaror rivojanishga ko'maklashishdagi roli alohida qayd etilgan. Rezolyutsiyada BMTga a'zo davlatlar O'zbekistonning Xalqaro iqlim forumini 2024-yilda Samarqand shahrida o'tkazish tashabbusini ham olqishladi.

Etishga qaratilgani, unda inson huquq va qadr-qimmatini himoya qilish, uning ijtimoiy muhofaza hamda ijtosidi farovonligini ta'minlash kafolatlarini Asosiy Qonun darajasida mustahkamlangan ta'kidladi.

O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy va sotsial-ijtisodiy hayotning baracha jabhasida insonning asosiy huquq va erkinliklarni ta'minlashga qaratilgan izchil islohotlar tadbir qatnashchilari tomonidan yugori boholandi.

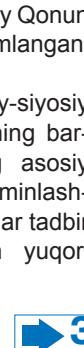

Mamlakatimizning Jeneva shahridagi BMT huzuridagi doimiy vakolatxonasi tomonidan davlatimiz Konstitutsiyasi qabul qilingan kunga bag'ishlangan briefing va Robert Blyumning "O'zbekiston: Markaziy Osio durdonasi" kitobining taqdimoti bo'ilb o'tdi.

Tadbirda diplomatik korpus, xalqaro va nodavlat tashkilotlar, shuningdek, Shveysariya ommaviy axborot vositalari vakillari ishtiroti etdi.

Briefing qatnashchilariga "Inson — jamiyat — davlat" tamoyili hamda "Inson qadri uchun" g'oyasini targ'ib etishni nazarda turuvchi O'zbekistonning yangi tahrifatiga Konstitutsiyasi mazmun-mohiyati

haqida batafsil ma'lumot berildi. Anjunanda O'zbekiston Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman) Feruza Eshmatova ma'rura qildi. U o'z chiqishida yangilangan Konstitutsiyamizning mazmun-mohiyati va ahiamiyatini ishtirotchilarga batafsil qatnashchilari tomonidan yugori boholandi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senating qirq sakkizinchi yalpi majlisi to'g'risida AXBOROT

2023-yil 20-dekabr kuni Toshkent shahrida O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senating qirq sakkizinchi yalpi majlisi bo'ilb o'tdi.

Unda Senat, hukumat a'zolari, vazirlar, idoralarining vakillari, Senat huzuridagi Yoshlar parlamenti a'zolari hamda omm

Munosabat

QIZG'IN ISHCHANLIK RUHIDA O'TDI

Kecha bo'lib o'tgan Oliy Majlis Senatining qirq sakkizinchı yalpi majlisida ko'rib chiqilgan masalalar o'zining dolzarbligi va islohotlarning hozirgi bosqichida muhim ahamiyatiga ega ekanligi bilan alohida ajralib turdi. Shu bois ham ularning har biri senatorlar tomonidan qizg'in muhokamadan o'tkazildi. Uldan ayrimlarining mazmun-mohiyati hamda bugungi kundagi ahamiyati haqida senatorlar o'z fikrlarini bildirdi.

Soliq siyosati bilan bog'liq qator yangiliklar ko'zda tutilmoqda

Erkin GADOYEV,
Oliy Majlis Senatining Budget va iqtisodiy islohotlar masalalari qo'mitasi raisi:

— Ayonki, keyingi yillarda mamlakatimizda olib borilayotgan keng ko'lalimi islohotlari turi sohalarining qonunchilik asoslarini zamon tabaliga mos takomillashtirishni oldimizga qo'yemoqda. Senatorlar tomonidan ma'qullangan "Soliq va budgetsiyosatining 2024-yilga mo'jallanish asosiy yo'naliishlari qabul qilinganligi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining aymir qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi hujun ana shu hayotiy zarurat bois ishlab chiqilgan.

Mazku sonunda kelgusi yil uchun soliq siyosatining asosiy yo'naliishlari belgilanib, mahalliy ishlab chiqaruvchilar raqobatdoshligini oshirish, o'zini o'zi band qilgan shaxslarga soliq solish tartibini takomillashtirish, qo'shilgan qiymat solig'i zanjirining uzuksizligini ta'minlash, tabii boyliklardan samarali va qilgona foydalanan hamda mutlaq summada belgilangan soliq stavkalarinining kutilayotgan inflatsiyasi darajasidan kelib chiqqan holda indeksatsiyalishi nazarda tutilmoqda.

Qolaversa, soliq to'lovchilarga yengilki yaratish uchun qo'qozbokliki bartaraf etish, ortiqcha hujjatlar talab qilmaslik va ularning vaqt hamda mablag'lari sarflanishini kamaytirish maqsadida soliq organlarining soliq to'lovchidan hujjatlar so'rash vakolati bekor qilinypati.

Yana bir muhim yangiliklari belgilanib, qurashni qo'shish uchun qo'qozbokliki bartaraf etish, ortiqcha hujjatlar talab qilmaslik va ularning vaqt hamda mablag'lari sarflanishini kamaytirish maqsadida soliq organlarining soliq to'lovchidan hujjatlar o'taydi.

Ma'muriy sndlarga murojaat qilish imkoniyatlari kengaytiriladi

Malika QODRIONOVA,
Oliy Majlis Senatining Xotin-qizlar va gender tenglik masalalari qo'mitasi raisi:

— Barcha soha qatorida sud-huquq tizimida ham muayyan islohotlar olib borilayotgani va bu amalda qanday natijalar berayotganini barchamiz ko'rib-bilib turibmiz. Fuqarolarning odil sudlovdan foydalanan hamda davlat organlari va boshqa tashkilotlarning, ular mansabdor shaxslarining qonunga xilof qarorlari, harakatlari (harakatsizligi) ustidan sudga shikoyat qilish huquqlarini kuchaytirish maqsadida ishlab chiqildi. Qolaversa, ma'muriy sndlarga murojaat etish imkoniyatlari yanada kengaytirish hamda mansabdor shaxslarining qonunga xilof qarorlari, harakatlari (harakatsizligi) ustidan shikoyat qilish tartib-taomillarini soddalashtirishni yo'ning o'zi talab etayotgandi.

Yalpi majlisda ma'qullangan "Davlat boji to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga ma'muriy sndlarga murojaat qilishda fuqarolar uchun yanada qulay shart-sharoitlar yaratishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi qonun bo'ndan ishlarga yangicha sur'at berishga o'ntalitiganligi bilan diqqatga szavor.

Bu qonun yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidan o'rni olgan har kimga o'z huquqlari va erkinliklarini sur'atli niyalosh, davlat organlarining va boshqa tashkilotlarning, ular mansabdor shaxslarining qonunga xilof qarorlari, harakatlari (harakatsizligi) ustidan sudga shikoyat qilish huquqlarini kuchaytirish maqsadida ishlab chiqildi. Qolaversa, ma'muriy sndlarga murojaat etish imkoniyatlari yanada kengaytirishga xizmat qiladi.

"Xalq so'zi".

TA'LIM GRANTLARI DASTURI MUVAFFAQIYATLI DAVOM ETTIRILYAPTI

Kecha Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Fan, ta'lif, madaniyat va sport masalalari qo'mitasining kengaytirilgan yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

Unda deputatlar Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vazirligining "Mamlakatimiz yoshlarini Vengriya davlatining "Hungarikum stipendiyasi" grant dasturi imkoniyatlaridan samarali foydalanan hamda ikki davlat olyi ta'lif muassasalarini aloqalarini yanada faollashtirish to'g'risida"gi axborotini eshitdi.

Ta'kidlananidek, ta'lif sohasidagi ikki tomonlama munosabatlar istiqbolli. Bugun O'zbekiston — Vengriya o'tsasida ta'lif, ilm-fan va innovatsiyalar sohalaridagi aloqalar jadallasib bormoqda. 2020-yilda

mamlakat olyi ta'lif muassasalarida bakalavr, magistratura va doktorantura bosqichlarida o'qish uchun yiliga jami 100 tadan ta'lif grantlari ajratib kelinayotgan edi.

O'tgan davrda O'zbekiston fuqarolari uchun Vengriya tomonidan har yili ajratib kelinayotgan ta'lif grantlari sonini ko'paytirish bo'yicha muayyan ishlar olib borildi. Natijsada 2023/2024 o'quv yilidagi boshlab ta'lif grantlari soni 100 tadan 170 taga ko'paydi.

"Hungarikum stipendiyasi" grant dasturi o'tgan qisqa davrda o'zbekistonlik yoshlarining e'tiborini tortdi. Dastur doirasida O'zbekiston va Vengriyaning

BMT BOSH ASSAMBLEYASI O'ZBEKISTON TOMONIDAN ILGARI SURILGAN MARKAZIY OSIYONING EKOLOGIK TAHDIDLARI TO'G'RISIDAGI REZOLYUTSIYANI BIR OVOZDAN QABUL QILDI

1 Orol dengizining qurishi oqibatlarini yumshatish borasidagi sa'y-harakatlarga e'tibor qaratilib, O'zbekiston Prezidenti tashabbus bilan tashkil etilgan BMTning Orolbo'yini mintaqasi uchun inson xavfsizligi bo'yicha ko'p tomonlama sherliklari qurashni alohida ta'kidlangan. Shu bois xalqaro hamjamiyatga ushbu fondni faol qol'lab-quvvatlashni davom ettirish to'g'risida murojaat yo'llangan.

Hujjatda cho'llanish va yerlearning degradatsiyasiga qarshi kurashda innovatsion usullar va yangi texnologiyalarni joriy qilish muhimligi qayd etilgan. Joriy yilning 13 — 17-novabr kunlari Samarqandda BMTning Cholla-nishga qarshi kurash to'g'risidagi konvensiyasi jirosini ko'rib chiqish qo'mitasining 21-sessiyasi hamda Qum va chang bo'ronlariga qarshi kurash bo'yicha yuqori radjagadi yig'ilishi Markaziy Osiyoda ilk bor muvaffaqiyatli o'tkizgani mammuniyat bilan qarshi olindi.

Rezolyutsiyada Markaziy Osiyoda iqlim va ekologik tahidilarga samarali qarshi kurashish maqsadida barqaror qishloq xo'jaligi, bog'dorchilik, suv resurslaridan oqilona foydalanan, energiya samaradorligi, chiqindilarni qayta ishslash, barqaror turizmi

rivojlantrish, "aglli" shaharlar va barqaror transportni yaratish bo'yicha aniq vazifalar belgilangan.

Bosh Assambleya, shuningdek, BMT tizimi, xalqaro va moliyaviy institutlar, xususiy sektor, investorlar va donorlarga Markaziy Osiyodagi ekologik muammolarni hal qilish uchun resurslarni safarbar etish, salohiyatni oshirish va yordam ko'rsatishni davom ettirish tavsija bo'lib.

Rezolyutsiyada Qozog'iston, Qirg'iston, Tojikiston va Turkmanistonning atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi tashabbuslari ham bayon etilgan.

Hujjat barcha Markaziy Osiyo davlatlari nomidan taqdim etildi.

Rezolyutsiya hammullarif qatoriga Germaniya, Shveysariya, Turkiya, Xitoy, Singapur, Venriya, Vietnam, Ozarbayjon, Armaniston, Malayziya, Misr, Jordaniya, Paraguay (BMTning barcha mintaqaliga guruhlarini qamrab o'lgan) kabi davlatlar ham kirdi.

Rezolyutsiya qarshilashtirilayotgan "BMT — suv resurslari" tematik resolusiyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston Prezidenti nutqidan iqtibos ketirgan BMT Axborot xizmati.

BMT ixtisoslashtirilgan idoralarini rezolyutsiyasi bo'yicha valyutani qarshilashtirilayotgan "BMT — suv resurslari" tematik resolusiyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

Leanne BERNEY,

"BMT — suv resurslari" tematik resolusiyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

barcha mamlakatlarning barqaror rivojlanishi uchun jiddiy qiyinchiliklar tug'dirmoqda.

Maqola mualliflarining yozishicha, sentabr oyida BMTda nutq so'zlagan O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev keyingi 30-yilda mintaqamizda havo harorati bir yarim darajaga ko'tarilganini ta'kidlagan. Bu dunyodagi or'tacha isishidan ikki karra ko'pdir. Oqibatda musulmlar umumiy maydonining qarib uchdan bir qismi yo'qolib ketdi. "Ushbu tendensiya saqlan qolsa, yaqin yigirma yilda mintaqamizdagi ikkiti yirik daryo — Amudaryo va Sirdaryo oqimi 15 foizga qisqarishti mumkin. Jon boshiga suv bila ta'minlanish darajasi 25 foizga, qishloq xo'jaligi ekinlari hissildorligi esa 40 foizga kamayishi kutilmoqda", deb O'zbekiston Prezidenti nutqidan iqtibos ketirgan BMT Axborot xizmati.

BMT ixtisoslashtirilgan idoralarini rezolyutsiyasi bo'yicha valyutani qarshilashtirilayotgan "BMT — suv resurslari" tematik resolusiyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

Natalya Alonso KANO,

"BMT — suv resurslari" tematik resolusiyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

— Biz BMT Bosh Assambleya

tomonidan "Markaziy Osiyo global iqlim tahididlari qarshisida: barqaror rivojlanish va farovonlik yolda mintaqaviy birkamlikni mustahkamlash" rezolyutsiyasi qabul qilinganini oqliqshaymiz. Ushbu muhim rezolyutsiyada belgilangan suv resurslaridan oqilona foydalanan, kambag'allikni qisqartirish, ekotizimlarni saqlash va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash kabi asosiy ustuvor vazifalar "BMT — suv resurslari" dasturi maqsadida.

Shavkat Mirziyoyev Bosh Assambleyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Bosh Assambleyaning 78-sessiyasidagi nutqida suv resurslari muammolariroq alohida e'tibor qaratganidan xursandon. O'zbekiston rahbari o'z nutqida olti marta suv muammossini tilga oldi. Bu bizni chugur rulhantirdi. "BMT — suv resurslari" davlatning rahbarining xalqaro tashabbuslari amalga oshirishda O'zbekiston bilan hamkorlikni yanada chugurashitishga qat'iy intilishini tasdiqlayman.

Robert BLYUM:

— Robert Blyum

Robert Blyum keng diplomatiqa jamaotchilikka o'z kitobini taqdim etar ekan, yangi O'zbekistonning so'ngi rivojlanish bosqichlari haqidagi taassurotlari va kuzatishlari bilan o'tqoqlashdi. Uning aytilishcha, so'ngi yillarda O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy-huquqiy, madaniy-

ma'naviy sohalarida ro'y berayotgan o'zgarishlar uni go'zal va boy tarixiga ega yurtimiz haqida kitob yozishga undagan.

Mualif Prezident Shavkat Mirziyoyev rahnamoligidagi aholi, ayniqsa, yoshlar o'zingin ulkan salohiyati va millat taqdirida ishtirok etish istagini namoyon qilish imkoniyatiga ega bo'lganini ta'kidladi.

Uning aytilishcha, O'zbekiston bir necha yil ichida demokratik islohotlarni amalga oshirish, yaqin va uzoq xorij davlatlari bilan hamkorlikni mustahkamlash orgali rivojlanish sari yuz tutdi.

Robert Blyum, shuningdek, "O'zbekiston — 2030" strategiyasining irosi mamlakatni demokrat, adolati, mustaqil, dunyoviy va farovon davlatga aylantirishiga ishonch bildiradi.

Taqdimot yakunida mualif ushbu kitob fransuz tilida so'zlashuvchi ommagga O'zbekiston, uning boy madaniyati va ulkan salohiyati haqidagi ko'proq bilib olish imkonini berishini alohida qayd etdi.

"Dunyo" AA.
Jeneva

O'zbekiston demokratik islohotlarni amalga oshirish, hamkorlikni mustahkamlash orgali rivojlanish sari guz tutdi

1 Xususan, gender tenglikni ta'minlash, bolalar mehnati va majburiy mehnatga barham berish, fuqarolik jamiyatni institutlari va so'z erkinligini rivojlantrish borasidagi erishilgan yutuqlar etildi.

Yangilangan Konstitutsiyamizning har bir insonning huquq va qonuniy manfaatlari bilan qarashga qaratilgan asosiy tamoyil va g'oyalari BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlariga hamoqangali e'tirofga sazovorligi atildi.

Briefing davomida, shuningdek, Jeneva Diplomatik doirasi prezidenti Robert Blyumning "O'zbekiston: Markaziy Osiyo durdonasi" kitobining taqdimoti bo'lib o'tdi.

Robert Blyum shveysariyalik taniqli jamoat

arbobi hisoblanadi. U madaniy-gumanitar va savdo aloqalarini rivojlantrishga qo'shgan hissasi uchun AQSH, Italiya, Tunis, BAA, Fransiya kabi qator mamlakatlarning davlat va faxriy mukofotlari bilan taqdirlangan.

Kitob Jenevadagi eng qadimgi noshirliklari bilan taqdirlangan "Atar Roto Presse SA" noshirlik uy iqtinovining bosma brendi hisoblanadi. Ishlab chiqarish jarayonining barcha bosqichlari ularning atrof-muhitiga ta'siri nuqtayi nazaridan bolahanadi. Shunish e'tibora loyiqa, ushbu

**"ARMON"
HUJJATLI
FILMI
TAQDIMOTI**

Bugun nafaqat yurtimiz, balki butun dunyoda jadidchilik harakatini o'rganishga, uning mazmun-mohiyatini anglashta bo'lgan qiziqish ortmoqda. Yaqinda Toshkent shahrida ilk bor "Jadidlar: milliy o'zlik, istiqlova davlatchilik" mavzuida xalqaro anjuman o'tkazilgan ham fikrimiz tasdig'i idir.

Shuma'noda, "Blue White and Green Production" tomonidan jadidchilik harakati tarixiga bag'ishlangan "Armon" hujjatli filmlining suratga olinishi xayrli ishlardan biri bo'ldi. Mamlakatimiz hamda jahonning yetakchi jadidshunos olim va tadqiqotchilar, tarjimonlari ko'magida ishlangan bu kinoasarda tarixiy faktlar asosida o'tgan asrning suronli yillari, o'sha davrda faoliyat yuritgan jadidlar haqida so'z yuritilgan. Unda Mahmudxo'ja Behbudiy, Munavvar Qori, Abdurrauf Fitrat, Abdulhamid Cho'lpov, Abdulla Qodiriy, Is'hoxxon Ibrat, Fayzulla Xo'jayev, Usmonxo'ja Po'latox'jayev singari fidoyilarning yurtni hur va ozod ko'rish, xalqimizni ma'rifati qilish yo'lidagi mashaqqatini hayoti hikoya qilinadi.

Buxoro davlat universitetida mazkur hujjatli filmlning premyerasi bo'lib o'tdi. Davlat va jamoat tashkilotlari vakillari, nuroniylar, ziyo'lilar, talabalar qatnashgan tadborda film ijodkorlari, jumladan, rejissoy Ruslan Soliev ham ishtirok etib, bu kinoasrar premyerasining Buxoroda bo'lib o'tishi bejiz emasligiga e'tiborni qaratdi. Zero, Buxoro jadidchilik harakatining markazalaridan sanaladi.

Bu filmni ko'zda yosh, yurakda o'riq bilan tomosha qilmaslikning iloji yo'q, — deydi tadbir mehmonlaridan biri, AQSHning Michigan universiteti professori Temur Xo'ja o'g'li. — Rahmatli otam Usmonxo'ja Po'latox'jayev ham shu yurt oyindilari safida edi. Jadidlar aynan shu kunlarni ko'rish orzusi bilan yashab, kurash olid bordilar.

Film namoyishi yakunida kinoasrar ijodkorlariga hurmat-ehtirom ko'rsatildi.

Istam IBROHIMOV
(Xalq so'zi').

DOLZARB MAVZU

TEJAMKORLIK — YARIM RIZQ

Islom dini musulmonlarga rizqini halol mehnat qilib topishga va oila ahlini nafaqa bilan ta'minlashga targ'ib etgan. Shunga binoan, har bir musulmon o'zi uchun munosib kasb tanlashi va shu kasbi orqali rizqini istamoqligi lozim.

Bir kuni sahabalardan biri: "Yo Rasululloh! Eng halol kasb qaysi?" deb so'radi. Payg'ambar alayhissa-lom: "Kishi o'z qo'li mehnati bilan qilgan amali va halol savdorid", deb javob berdilar (Imom Ahmad rivoyati). Boshqa bir hadisalarda Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: "Birortangi arqonni olib, tog'u toshdan bir bog' o'tin terib kelib, uni sotib, shuning puli bilan kifolansangiz odamlardan tilanib, ular unga yo'beri yoki bermaganlaridan ko'ra yaxshi-roqdir", deb marhamat qilganlar (Imom Buxoriy rivoyati).

Dinimizda halol kasb qilib oila boqish eng katta savobli amal darajasiga ko'tarilgan. Bu haqda quyidagi hadisda bunday deyilgan: "Ka'b ibn Ujra raziyallohu anhu aytdilar: bir yigit Payg'ambar sollallohu alayhi vasallamning oldilaridan o'tdi. Uning kuchini va g'ayratini ko'rgan sahabalar: Yo Rasululloh! Qani endi bu kuch va g'ayrat Allah yo'lda bo'lsa edi", deyishdi. Shunda Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: "Agar o' yosh bolalarini deb ko'chaga chiqqan bo'lsa, demak, u Alloh yo'lida, agar u o'zining iffatini saqlash uchun chiqqan bo'lsa ham, u Alloh yo'lida. Ammo o'zini ko'z-ko'z qilish, maqtanish uchun chiqqan bo'lsa, u holda shayton yo'lda bo'lad", dedilar (Imom Tabaroniy rivoyati).

Insonlar rizq topish va kasb qilish borasida bir necha toifaga bo'linadi. Masalan, bi toifa insonlar rizq topish uchun kasb qilish o'rniga odamlardan tilanib kun ko'rishni, tilanchilikni o'zlar uchun tirkichilik manbaiga aylantirish olgan. Dini-miz tilanchilik qilishdan qaytargan bo'lib, bu borada yuqoridagi hadis vorid bo'lgan.

Boshqa bir hadisda aytishicha, ansoriyaldan bir kishi Payg'ambar sollallohu alayhi vasallamning oldilariga tilanchilik qilib keladi. Rasululloh sollallohu alayhi vasallam undan: "Uyingda bivor narsang bormi?" deb so'radilar. U: "Ha, ostimiza solis o'tiradigan bo'yra va suv ichadigan xumchamiz bor", dedi. Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: "Ularni olib kel", dedilar. Olib kelgach, Rasululloh

sollallohu alayhi vasallam ularni qo'llariga olib: "Bu ikkisini kim sotib oladi?" deb so'radilar. Bir kishi: "Men bir dirhamga olaman", dedi. Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: "Kim bir dirhamdan ko'proq beradi?", deb ikki-uch marta takrorlidilar. Boshqa bir kishi: "Men ikki dirhamga sotib olaman", dedi. Rasululloh ikki dirhamga sotib, pulni ansoriyiga berdilar va: "Bir dirhamiga oolangga taom sotib ol, ikkinchisiga esa bolta sotib olib oldimga kelgin", dedilar. Boltani sotib olib kelgach, Rasululloh sollallohu alayhi vasallam unga yog'o'chdan sop yasab berdilar va: "Endi borib o'tin terib sotgin va o'n besh kun mening ko'zimga ko'rinya", dedilar. O'n besh kun o'tin terib, sotib o'n dirham daromad qildi. Unga kiyim-kechka va taom sotib oldi. Shunda Rasululloh sollallohu alayhi vasallam una: "Mana bu ishing qiyomat kuni yuzingda tilanchilikning asaridan dog' paydo bo'lishidan ko'ra yaxshiroqdir. Tilanchilik faqat uch kishiga mumkin: o'ta qashshoq kishiga, nochor qarzor kishiga va zimmasida tovon to'lash majburiyati bo'igan kishiga", dedilar (Imom Abu Dovud va Imom Termizi rivoyati).

Inson kasb qilar ekan, topgan molu davlatini tejab, iqtisod qilib sarflashni ham bilishi lozim. Payg'ambarimiz sollallohu alay-

kishilar oxir-oqibat bajargan ishlardan pushaymon bo'lib, hasratu nadomatda qolishlari aniq. Chunki haromdan topilgan moldan baraka qochadi, bunday kishilarning ehsoni qabul, duosi ijobat bo'lmaydi. Ulamoldardan birlari bunday degan: "Garchi ibodat vaqtida ustundek qotib tursang-da, to qorningga kirayotgan luqmaganga e'tibor bermaguningcha ibodatingdan foya yo'q".

Uchinchi toifa kishilar kasb qilishda halol yo'ni tutidi va topayotgan molu davlatlarida Allohning haqqini ham ado etadi. Insonning qilayotgan halol kasbi, garchi odamlarning nazarida haqir, birovlarning mensimiyadigan darajada bo'lsa-da, o'zgalaridan tilanib, boshqalarga boqimanda bo'lishdan yaxshiroq. Zero, inson o'zgalariga qaram bo'imaslik bilan o'z or-nomusini asraydi. Umarr ibn Attabot raziyallohu anhu aytadi: "Eng past kasbin qilish ham odamlardan tilanchilik qilib yurishdan yaxshiroqdir. Men bi odamni ko'rib, uning ko'rinishiga havasim kelsa, uning nima kasb qilishini so'rayman. Shunda menha: u shlamaydi, deb aytishsha, nazarimdan qoladi" (Imom Ibn Abdulbari rivoyati).

Inson kasb qilar ekan, topgan molu davlatini tejab, iqtisod qilib sarflashni ham bilishi lozim. Payg'ambarimiz sollallohu alay-

hi vasallam: "(Nafaqada) o'rtacha bo'lgan kishi hech ham kambag'a bo'lmaydi", deganlar (Imom Tabaroniy va Imom Doraqutni rivoyati).

Abdullob ibn Mas'ud raziyallohu anhordan rivoyat qilgingan marfu hadisida Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: "Iqtisod qilgan kimsha faqirlik ko'ramas, isrof qilish bilan ko'p mol ham qolmas", deganlar (Imom Abu Shayx Asbahoni rivoyati).

Abdulmalik ibn Marvon qizi Fotimani Umar ibn Abdulazizga nikohlub berayotganida: "Qizigama qancha nafaqa berasan?" deb so'radi. Shunda Umar ibn Abdulaziz: "Ikki gunohnung o'tasidagi sabovni", deb javob berdi va quyidagi oyatni o'qidi: "Ular ehsan qilganlarida isrof ham, xasislik ham qilmaslar, (tutgum yo'llari) buning o'tasida — mo'tadildir" (Fur'on surasi, 67-oyat). Demak, barcha sohada bo'lgani kabi iqtisodiy jahada ham mo'tadillikka rioxha etish kerak bo'la.

Alloh taolo barchamizni haloldan kasb qilib, haromdan hazarlanishga, oziga qanoatlari bo'lib, ko'pi ni o'zgar bilan baham ko'rishga mayassar qilsin!

Jaloliddin domla HAMRO-QULOV,
O'zbekiston muslimonlari idorasi raisi o'rinosari.

jamiyat va davlat oldiga maqsad qo'yishi bilan farqlanadi.

Shu Bosh qomus barchani yanada jipslashtirishi, fuqarolar unda o'z orzu umidlarini, huquq va manfaatlarni, ta'bir jozi bo'sa, dardu muammolariga yechimni ko'rishi kerak. Bunda, ayniqsa, millat, tili, dinidan qat' nazar, u yosh bolami, o'quvchi yoki talabami, keksa, ayol yoki nogironligi bor shaxs, migrant yoxud xorijdagidagi vatanosh, hatto mahkum va sudsungan shaxslar "Bu — mening Konstitutsiyam!" deb baralla aytma olishi shart.

Konstitutsiya to'g'ridan-to'g'ri ishlashi, odamlar o'zingin kundakil hayotida, oиласида, mahallasida uning ta'sir kuchini sezishi kerak. Yaqin tariximizda oddiy fuqaro ba'zan formalni amaldoering oldida o'zini himoya qilish obinaldi. Zotan, Konstitutsiya boshqa hujjalardan himoya qilish hisoblangan.

Binobarin, 1789-yilgida Inson va fuqaro huquqlari bo'yicha fransuz deklaratsiyasida qaysiki jamiyatda inson huquqlari bokafotlari, xususan, hokimiyatlar bo'linishi ta'minlanmagan ekan, bunday jamiyat Konstitutsiyaga qayd etilganidek, so'ngi yillarda shu maqsadda 300 ga yaqin davlat xizmatlari to'liq raqamlashtirildi va aholiga 50 milliondan ortiq xizmatlar ko'rsatildi. Bu esa jamiyatda korrupsiya va tanishbilishchilik holatlarining kamayishiga olib keldi. Shu bois fuqaro va davlat o'tasidagi munosabatlarda mayjud byurokratik to'siqlarni keskin qisqartirish hamda ushbu jarayondagi korupsiyaviy o'millarni bartaraf qilish bo'yicha ishlar izchil davom ettirilishi ta'kidlandi.

Jamiyatda aholining huquqiy madaniyatini yuksaltrish, Konstitutsiya bergan imkoniyatlardan to'g'ri va qiziqotalar imkoniyatlardan qo'shilishi kerak. Yaqin tariximizda oddiy fuqaro ba'zan formalni amaldoering oldida o'zini himoya qilishi uchun hech qanday asos bo'lishi mumkin ekan. Zotan, Konstitutsiya boshqa hujjalardan himoya qilish hisoblangan.

Muxtasar aytganda, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamida hozirgi zamona ruhi, Vatanimiz oldida turgan eng muhim muammolariga yechimiga qaratilgan normalar o'z ifodasini topdi, desak, ayni haqiqatdir. Inson qadri, sha'ni daxlsiz ekani, hech narsa uni kamsitish uchun asos bo'lishi mumkin emasligi belgilangan esa fuqarolarning yorug' istiqboliga ishonchini yanada ortirdi.

Abdumutlib DADAJONOVA, Toshkent viloyati adliya boshqarmasi boshlig'i, darajali adliya maslahatchisi.

ASOSIY QONUNIMIZNING HAYOTBAXSH KUCHI

Shu yil 30-aprel kuni bo'lib o'tgan umumxalq referendumida xalqimiz o'zining yuksak siyosiy ongi, huquqiy madaniyatni va dunyoqarashini namoyon etib, yangi tahrirdagi Konstitutsiyani yakdilik bilan qabul qildi. Asosiy Qonunimizda mamlakatimiz rivojlantishining siyosiy-huquqiy asoslarini yaratilib, aholi farovonligini ta'minlash, fuqarolar huquqlari, erkinliklari hamda manfaatlari himoya qofsatolandi. O'zbekistonning besh ustuni — suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat ekani qat'iy belgilab qo'yildi, uning mazmuni tubdan takomillashtirilib, yangi bob va moddalar bilan boyitildi.

Mushohada

Huquqiy davlatda aholining ijtimoiy himoya muhtoj toifalarini qo'llab-quvvatlash, munosib turmush sharoitini yaratish, hech kim e'tibordan chetda qolmasligi uchun davlatning fuqarolar oldidagi ijtimoiy mas'uyatini kuchaytirishga qaratilgan normalar mustahkamlandi. Ilk bor har kimning uy-joyli bo'lish huquqi belgilandi. Ushbu kafolatlardan o'dil sudlovni amalga oshirishda keng foydalanimoqda.

Avvalgi Konstitutsiyaga asos qilib olingan "davlat — jamiyat — inson" tamoyil "inson — jamiyat — davlat" prinsipi o'zgartirildi. Ya'ni, eng avvalo, inson manfaatlari har narsadan ustun qo'yish maqsad qilinganligi nafaqat huquq hamda erkinliklarni mustahkamlandi, balki ularni amalga oshirishning real imkoniyatlarini ta'minlash chiqarishga qarab.

Ayni chog'da Bosh qomusimizda bozor qilmasabatlari rivojlantirish, xususiy mulk, tadbirkorlikni himoyalash va bozor iqtisodiyoti ijtimoiy yo'naltilganini ta'minlashga qaratilgan mexanizmlarni yanada mustahkamlandi. Aslida ham, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamiz normalarini to'g'ridan-to'g'ri qo'llash amaliyoti nafaqat sudlar yoki huquqni muhofaza qilish organlari, balki tartib-qoida bilan ishlardigan barcha davlat idoralar uchun majburiydir.

Bundan tashqari, sud-huquq ishlardori yangi konstitutsiyavil makonga uyg'unlashtirildi. Bu jarayonda sud va huquqni muhofaza etuvchi organlar faoliyatini inson huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlari himoya qilishga yo'naltilish ustuvor vazifa hisoblanadi. Huquqiy ta'sir choralarini qo'llashda mutanosabatlari ta'minlash bo'yicha konstitutsiyavil principlari ro'yobga chiqarish maqsadida qonun hujjalardagi 150 dan ortiq ana shunday choralar to'liq

qimmati daxsiz bo'lib, uning huquqlari va qonuniy manfaatlari qidirishiga qarab qoladigan har qanday harakatlarga qarshilashishga, hech shubhasiz, eng dolzar vazifalardan biridir.

Ushbu yo'nalishda asosiy e'tibor bunday holatlarning oldini olishiga qaratilgan samarali huquqiy mechanizmlarni joriy etishga, shuningdek, Oly Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili, Bolalar ombudsmani va inson huquqlari bo'yicha boshqa milliy institutlar qaralishiga qaratiladi. Barcha ishlodotlari inson va uning manfaatlari markaziy o'rinda turishi va xalqimiz farovonligi hamda qulay hayot kechirishini ta'minlash davlat organlari alohida e'tibor beriladi.

Davlatimiz rahbarining 8-dekabr — O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilginganining 31-yillik bayrami munosabatlari bilan yo'llagan tabridigiga qayd etilganidek, so'ngi yillarda shu maqsadda 300 ga yaqin davlat xizmatlari to'liq raqamlashtirildi va aholiga 50 milliondan ortiq xizmatlar ko'rsatildi. Bu esa jamiyatda korrupsiya va tanishbilishchilik holatlarining kamayishiga olib keldi. Shu bois fuqaro va davlat o'tasidagi munosabatlarda mayjud byurokratik to'siqlarni qisqartirish hamda ushbu jarayondagi korupsiyaviy o'millarni bartaraf qilish bo'yicha ishlar alohida e'tibor beriladi.

Aslida, dunyoda Konstitutsiya yaratilishidan maqsad ham inson huquqlari amalga oshirish uchun kafolatlarni ta'minlash, insonniga dasturi qabul qilishga qaratiladi. Barcha ishlodotlari inson va uning manfaatlari markaziy o'rinda turishi va xalqimiz farovonligi hamda qulay hayot kechirishini ta'minlash davlat organlari alohida e'tibor beriladi.

Jamiyatda aholining huquqiy madaniyatini yuksaltrish, Konstitutsiya bergan imkoniyatlardan qo'shilishi kerak. Yaqin tariximizda oddiy fuqaro ba'zan formalni amaldoering oldida o'zini himoya qilishi uchun hech qanday asos bo'lishi mumkin ekan. Zotan, Konstitutsiya boshqa hujjalardan himoya qilish hisoblangan.

milliy faoliyat dasturi qabul qilining.

Asosiy Qonuni o'rganishni bolar bog'chasiidan boshlash, barcha darajadagi talim muassasalari, ahollining turli qatlamlari, ayniqsa, davlat xizmatchilari ushbu jarayonga to'liq jaib etilishi ko'zda tutilmoqda. Shuning uchun davlat xizmatiga ishgah kirishda yangi tahrirdagi Konstitutsiya asoslari bo'yicha imthonlar o'tkazish tizimi amalda tabiq etiladi. Konstitutsiya va qonun ustuvorligini ta'minlashda davlat organlari va mansabdar shaxslarning jamoatchilik oldidagi hisobdarligini oshirish muhim ahamiyatiga ega. Bu masalada fuqarolarning jamiyatini institutlari qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor beriladi.

Aslida, dunyoda Konstitutsiya yaratilishidan maqsad ham inson huquqlari amalga oshirish uchun kafolatlarni ta'minlash, insonniga dasturi qabul qilishga qaratiladi. Barcha ishlodotlari inson va uning manfaatlari markaziy o'rinda turishi va xalqimiz farovonligi hamda qulay hayot kechirishini ta'minlash davlat organlari alohida e'tibor beriladi.